

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dožele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četirih opne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Spet Medvodska stvar.

Tukajšnja uradna „Laibacher Ztg.“ od vtorka prinaša vladni dementi, da „Slovenski Narod“ nij prav poročal, ko je v številki 201. pripovedoval, da je bila zarad št. Lampertske šole proti Vestenecku „disciplinarna preiskava“, temuč, da „je pač komisijonalno konstatiralo se, kako daleč imajo otroci v šolo, da se more eventualno od kompetentnega oblastva kaka sprememba v šolskih odkazih z ozirom na razdaljavo uvesti.“ — Tedaj uradni list konstatira, da preiskava je bila res, samo, da ne „disciplinarna“. Mi bi lahko stvar št. Lampertske šole in pritožbe kmetov in Vesteneckove korake razložili. Ali naj bode! Naj velja, da smo mi krivo podučeni bili, damo se popraviti. V stvari, da smo prav poročali, formalno ne, naslov nij bil birokratično pravilen. Dobro!

Ali pri tej priliki, sprejemajoč vladni popravek o čisto nevažnej stvari, tikajočej se jedinega Vestenecka, moramo pa slavnej „Laibacherici“ prav resno opomniti, da naš pregovor pravi, da Bog je sam sebi najprej brado ustvaril. Kedaj bode „Laibacher Ztg.“ sama sebe dementirala? Kedaj svoje celo deželo psvojače lažljivo poročilo o Medvodski aferi preklicala? Kedaj?

Mi namreč opozorujemo vlado in njen list „Laibacher Ztg.“ na svoj denašnji dopis iz Medvod*) in pa na poročilo, katero je ob svojem času prinesla uradna „Laibacher Ztg.“, katero lažljivo poročilo je bilo izvir vse dolge vrste perfidnih člankov v nemških listih. Tam se je v novinah psovalo na slovenske kmete, na narodno slovensko stranko, na kranjsko deželo. In ko se je precej po prvem razkadenji „vinskih duhov“ od naše strani reklo, da vse nij takò, kakor dunajski listi poročajo, izgovarjali so se ti izrekoma: „saj je uradna „Laibacher Zeitung“ takò poročala.“

Če tedaj uradna „Laibacher Ztg.“ prišepa včeraj in popravlja to, kar smo mi pisali v številki 201 (denes pa uže pišemo 224.) nu, vse hvale vredna je ta uradna ljubezen do resnice. Samo da naj vladni list pri sebi začne z resnico in popravki; naj dobre izglede na sebi da, in nič ne škodi če malo pepela na grešno nemško glavo natrese, kajti laži „Laibacherične“ v Medvodski aferi so vse drugačno politično teške kot naša opomnja o preiskavi proti Vestenecku.

Še enkrat torej vladi in njenemu organu priporočamo berilo dopisa iz Medvod v denaš-

*) Čeravno je nam bil konfisciran dopis iz Medvod, na kateri se ta članek opira, vendar ga ponatismo denes, ker nij zaplembi zapadel in ker iz njega bodo naši bralci nekoliko vsaj mej vrstami ugnili, kaj je v konfisciranem dopisu bilo. Ur.

njem svojem listu, pa rabo kazanega proti nam resnicoljubja na sebi. Sicer ima pa stvar še drugo lice in mi je ne mislimo kar tako puščati. Za denes pa ne moremo še o vsem govoriti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. septembra.

Druzega meseca bode cesar potoval v Šlezijo, ter pohodil Opavo, Moravsko Ostravico, Tešin in Belsko. Spremljeval bode baje cesarja trgovinski minister Kremer.

Kakor se iz Prage telegrafira, bil je dne 29. t. m. v kmetskem okraji Pelzenskem voljen kandidat češke narodne stranke dr. Steidl z 284 glasi v državni zbor. Njegov konservativni protikandidat, grof Schönborn, ki je pa tudi na podlogi češkega programa kandidiral, dobil je 129 glasov.

Poljski listi hvalijo energijo svojega rojaka ministra Dunajevskega, ki je hitro odstavil in prestavil intrigujočega Cherteka iz ministerske službe na Dunaji kar v Prago. — Dunajevski je tako ravnal, kakor je prej Lasser. — Saj pač drugi ministri povsod pusté, da uradniki zoper zdanjo vlado konspirirajo.

Dalmatinski namestnik general Rodić je nastopil svoj odpust ter bode pohodil Italijo, Nemčijo in Ogersko.

Peštanski list piše: Hrvatski ban bode v kratkem prepotoval Hrvatsko, Slavonijo in Vojno Krajino. Z mesecem marcem 1881 se namreč razide zdanji hrvatski sabor, zato bode ban deželo prehodil, da bode poizvedel o prihodnjih volitvah. Krajino bode pohodil zato, ker se bode ta res kmalu pridružila Hrvatske materij zemlji. Sicer se pa bode s prva storil na pol civilen, na pol vojašk provizorij, ter imenoval se kraljev komisar, ki bode združene pripravil. Okrajji, ki se bodo Hrvatskej vtelesili, so Brodski, Gradiškanski, Banski, Slušinski, Otočanski in Ličanski polk. Krajina broji okolo 600 000 duš, ki bodo volili 35 poslancev. Od teh je 20 do 25 pravoslavni, tako, da bodo z zdanjimi pravoslavni v hrvatskem saboru pravoslavni Srbi imeli v prihodnjem saboru večino.

V peštanskem saboru je odgovoril minister Tisza na interpelacijo Mikloševo zaradi protijudovskega agitiranja, da vlada se ne strinja z Istoczyjevim postopanjem in vlada takih društev zoper jude ne bode potrjevala sicer pa da se v svobodnej deželi ne more vsako gibanje zatirati, ki vladi nij po volji.

Vnanje države.

Črnogorski vnanji minister Stanko Radonič je prišel v ponedeljek v Gruž, ter se udeležil posvetovanja z evropskimi admirali. Za slučaj, kadar se prične demonstracija z ladijami, se je evropska flota razdelila v tri oddelke. V prvem oddelku so angleške in italijanske ladije, v drugem avstrijske in francoske, v tretjem pa ruske in nemške. Ker je baje Turčija izjavila, da bode ona smatrala za „casus belli“, ako bi Črnogorci prestopili albansko mejo, zato pričakujejo admirali evropske flote novih instrukcij od svojih vlad, ako bi morebiti smeli vojakov izkrcati, ki bi pomagali Črnogorcem zoper združene turške vojske in

Albance. Da bi pa zdaj flotna demonstracija ne bila potrebna, to mnenje se oporekava in sicer najbolj od angleških vladnih krogov. Ulcinsko vprašanje zdaj, ko je Riza paša, odposlan „Albance mirit“, izjavil, da se bode z mečem zoprstavljal prodiranju Črnogorcev, nij več črnogorsko-turško nego je postalo evropsko-turška zadeva. Iz Londona se zdaj poroča, da bode Gladstone odslej strogo postopal s Turčijo, ki v blaznosti ne ve, kaj da dela in komu se protivi.

Najnovejši telegram preko Pariza poroča, da so operacije pred Ulcinjem odložene; upor Turčije in spremenjeno držanje Črnogore terjajo novih razprav velevladij. — „Havas“ namreč poroča, da Črnagora terja materijalne pomoči od flote. Anglija in Rusija sta zadovoljni dati Črnej gori to pomoč, a druge vlade menda ne.

Umor lorda Mounthmorrisa na Irskem je prozval veliko razburjenje po Angleškem. „Times“ zahtevajo, naj vlada zdaj pokaže, da je močna. „Daily News“ pravijo, da se je socialno vprašanje na Irskem s tem umorom bitstveno spremenilo, vendar pa taki zločini ne smejo Angležev oslepiti, da bi ne videli slabega irskega zemljiškega sistema.

Dopisi.

Iz Turjaka 28. sept. [Izv. dopis.]

Denes okolo póludne sta se iz Ljubljane pripeljala dva brata Windischgräza do Turjaka, kjer ju je čakal g. Klun, državni poslanec. Ko sta ogledala velikanski grad in njegove prostore, zlasti bogato zbirko kipov, ki predstavljajo grofe turjaške in so razobešene po več sobanah od prvih do sedanjih časov in druge znamenitosti tega grada, sta svitla kneza naš grad zapustila po kratkej pomudbi in knez-poslanec je dalje potoval v Lašče, kjer je pri gostoljubnem, občespoštovanem g. župniku Frelihu obedoval ter se potem naprej po volilnem okraji v Ribnico in Kočevje podal, da ga bodo volilci osobno poznali. Mi smo gospodom prav iz srca voščili srečen pot.

Z Dunaja 28. sept. [Izv. dop.] (Preširen v češkem jeziku.)

Prav veselo vest imam poročati. G. Josip Penížek, mnogim slovenskim dijakom na Dunaji poznat češk rodoljub, cand. prof., prevodil je vse Preširnové poezije iz Slovenskega jezika na češki. Mnogo teh na češki jezik prevedenih Preširnovih pesnij je uže natisnenih v „Světozoru“ i „Koledi.“ „Květy“, jeden najboljših čeških ilustriranih listov, prinese v kratkem cel sonetni venec i več družih pesnij Preširnovih. Kolikor sem mogel razsoditi iz v „Světozoru“ priobčenih štirih sonetov, je prevod prav dober. Najbolji kritikar v Pragi prof. Schulz je prestavo zelo hvalil ter rekel, da je popolna in da bode poezijo kinčala. Marljivemu rodoljubu Josipu Penížku bomo vsi

Slovenci hvaležni, da nam je pomagal proslaviti dušnega našega velikana.

Dalje Vam naznanjam in sicer iz privatnega pisma milega mi prijatelja iz Prage, da se g. Jan Hudec, sodelavec letos še konfisciranega „Slovanskega Almanaha“ bavi s predstavljanjem poezij najboljših slovenskih pesnikov, koje bode priobčila „Poesie světova“ (urednik prof. Schulz) v Pragi.

Iz Gorice 28. sept. [Izv. dop.] Telefonično sem vam javil izid naše državnozbornske volitve. Voljen je dr. Tonkli s 182 glasi, njegov sokandidat dr. Abram je dobil 87 glasov. Na posamezne volilne okraje se razdeliti glasovi tako-le. V Gorici je dobil Tonkli 117 Abram 16 glasov, v Tolminu Tonkli 54 Abram 17 gl., v Sežani Tonkli 2 Abram 50 gl., v Bolcu Tonkli 9 Abram 4 glase. — Agitiralo se je na ime discipline za Tonklija intenzivnejše nego li za Abrama, kateri se tudi sam nij trudil za mandat. Kakor se iz številke vidi, ima Abram glavni kontingent svojih glasov v Sežani, Tonkli pa v goriški okolici, odločili so pa Tolminci. — Upamo da bode tako kakor je, prav za našo narodno reč.

Iz Sredca v Bolgariji, početkom sept. [Izv. dop.] Ako človek čita v dunajskih listih poročila od tukaj in sploh iz Bolgarske, mora do prepričanja priti, da se bode narod na balkanskem poluotoku taj in taj čas dvignil in z golim nožem skočil na dušmana svojega. Tu se piše in brblja o do skrajne mere dotiranih vojniških pripravah, o skupljenji armade, o zavezi za slučaj vojske mej Srbijo in Bolgarsko, o aneksiji Bosne, Hercegovine na Srbijo, o Rumeliji in Makedoniji na Bolgarsko, — o delitvi Rumunije — itd. itd. kar je še enajstih vznemirjajočih novic več. —

V kratkem pa rečeno, je vse to prazna laž, izmišljotina dunajskih židovskih piscev, kateri bi radi videli, da bi se Slovanstvo na balkanskem poluotoku na koji si bodi način zatrla in od zunaj oslabilo. Ti reveži iščejo vse le mogoče in nemogoče uzroke, da bi Evropo opozorili na strašno škodljivost, katera jej naraste iz samostalnega razvitka slovanskih svobodnih držav; iz peške načini jabolko, iz muhe slona, — in kaj doseže s takim postopanjem? — Po mojem mnenju škodi ta judovski žurnalizem sam sebi in sistemu, za kojega misli delati, več nego li našej slovenskej stvari. —

Tu doli v Bolgariji vlada zraven marljivega delovanja v vseh državljanskih strokah največji mir, mirnejše je tukaj, zagotavljam lahko, kakor pri vas doma na Slovenskem.

Se ve da je tudi to neomajljiva istina, da se bodo mogle slovanske države na balkanskem poluotoku še le tačas prav razvijati in do pravega mirovnega, plodonosnega stanja priti, kadar bodo vsi deli teh dežel svobodni in v jedno ali dve upravi združene, kadar bode zadnji Turek iz Skadre pete kazal in na Carigradski svetelj Sofiji mesto polmeseca sv. križ se lesketal. —

Da pa tukajšnji državniki v pravem spoznanju svojega poklica, svoje moči na to obračajo, prej ali kasneje ta cilj dospeti, to je le naravno in razvitju celega človeštva mnogo koristnejše, kakor vse civilizatorično (?) napenjanje takozvanih nemških kulturonoscev.

Iz ljubljanskega občinskega zbora.

Nemška večina ljubljanskega mestnega zbora je predsinočnjem 29. sept. v izrednej seji sprejela predlog, naj ljubljansko mesto posodi 60.000 gld. na kolizej, kar se toliko

pravi, kakor kupila je to podrtijo, kakor bode iz naslednjega razvidno.

Dr. Suppan je imel kot poročevalec podpirati ta le precej zamotan in zavit predlog: „Ljubljanska mestna občina izreka, da je pripravljena,

a) za slučaj, ako bi se mogel kolizej popraviti za pravilno kasarno za jeden popoln reden linijski polk pešcev s 3 poljskimi bataljoni in polkovnim štabom ali pa vsaj za 2 poljska bataljona s polkovnim štabom in ako bi izjavilo c. kr. vojaško oskrbnništvo, da hoče prevzeti potem, ko se je poslopje po načrtu od njega odobrenem popravilo kot redna vojašnica pod onimi pogoji, katere daje obstoječa postava za ukvartiranje — z lastnikom kolizeja skleniti pogodbo glede popraviljanja tega poslopja ter mu v ta namen potrebne denarje dati na razpolaganje pod uveti, ki se bodo še-le določili; potem

b) za daljno potrebo, katero bi naznanilo c. kr. vojaško oskrbnništvo, ako bi se in v kolikor bi se pokazala z ozirom na pod a) navedeno popraviljanje kolizeja in druge v Ljubljani že obstoječe kasarne in kasarne za silo za stanovanje po določeni mirovnej dislokaciji za Ljubljano namenjenih vojakov, in ako bi se pod a) navedeno prirejenje kolizeja sprejelo kot normalna kasarna — da hoče prizidati še jedno drugo novo kasarno.

2. Magistratu se nalaga, da z g. Viktor Withalmom za slučaj, ako c. kr. vojaški erar zagotovi, da se bode popravljeni kolizej prevzel kot normalna kasarna, sklene veljavno pogodbo, katero pa ima potrditi še občinski zbor, pri tem pa se ima ravnati magistrat po teh le navodih:

a) za ta slučaj se ljubljanska občina odreče pravici, da se kolizej rabi za stanovanje transenalnih vojakov, in pravici, zahtevati zidanje zimske jahalne šole ter bode dotično izjavo, da se pravica izbriše, izdala g. Viktor Withalmu, kakor hitro se bode pričel kolizej popravljati.

b) občina se zaveže, da bode g. Viktor Withalmu posodila za popravljenje potrebno svoto, ki se bode določila po dotičnem od občine pregledanem proračunu stroškov in ki ne sme presezati 60.000 gld. ter bode to svoto izročevala tako, kakor popravljevanje napredovalo, proti temu, da se vsa posojena svota na kolizej intabulira in da so pred to svoto samo zdaj obstoječe hranilnične terjatve in užitek lastnikove matere ter da se g. Withalm zaveže, da ako bi se pod c. navedene kupne pravice občine ne izpeljale, posojeni zneski od dne kadar se vselej posodi neso 6% obrestij in da celo posojilo občini vrne v obrokih, ki se bodo določili, ki prično teči z dnem, ko prevzame c. kr. vojaško oskrbnništvo kasarno.

c) G. Viktor Withalm se zaveže, da bode kolizej po načrtih, ki jih ima tudi c. kr. vojaško oskrbnništvo določiti, priredil za normalno kasarno za jeden popoln reden peški polk s 3. poljskimi baterijami in polkovnim štabom, ali ako bi tega ne sprejelo c. kr. vojaško oskrbnništvo, vsaj za dva poljska bataljona s polkovnim štabom, in kadar ga bode prevzelo c. kr. vojaško oskrbnništvo, ako bi občina najdalje šest mesecev po tem sprejemu zahtevala, da jej kolizej, namreč celo tamošnje posestvo, tedaj tudi kar bi ne spadalo k normalnej kasarni, proda za 114.000 gld., h katerej svoti se pa priračunijo stroški za popraviljanje od nje pa se odračunajo posojeni zneski za popraviljanje ter kolikor je ob-

čina mej prirejanjem kasarne trpela škode, povrniti pa mu ne bode treba mej tem časom nabravljenih se obrestij od posojenih svot.

d) občini se pusti pravica, da bode pri obravnavah s c. kr. voj. oskrbništvom glede načrtov za zidanje imela tudi svojo besedo ter nadzorovala popraviljanje kolizeja.

e) stroške za pogodbo in intabuliranje posojenih svot za zidanje ima plačati g. V. Withalm, katere mu pa občina povrne, ako kupi kolizej.

Odbornik Regali govori zoper te predloge, ki so bili že jedenkrat zavrženi, pa se zdaj spet vračajo v mestni zbor. Nespametno je nakupovati to staro razvalino, ki se jej pravi kolizej. Če gospodje večine povsod naglašajo „sanitarnost“, zakaj pa tukaj ne vidijo, da v ta brlog ne gre vojakov vtikati, ker je popolnem nezdrav. Pred meseci sem tudi jaz bil pri komisiji, ki je poslopje ogledovala: za šest črevljev visoko je zid vlažen, in vlažnost se ne da odpraviti, ker je poslopje v jami zidano. Poslopje samo je labirint, v katerem se je bila celo komisija izgubila, da nij vedela kod in kam. Kaj takó slabega, kakor je to poslopje, se vladi za kasarno še ponuditi ne more, ker t) bi se reklo norca delati se, ker vlada vendar vojakov ne bode vtikala v najnezdrevnejši kraj. — Obeta se nam, da bode to poslopje neslo primerne procente. A ko bi res kaj neslo, ne bi ga lastnik na prodaj ponujal, sam bi procentov iskal. 60.000 gold. nij bagatelnost, mi segamo v žep meščanov. To staro poslopje pa se s 60.000 gold. ne popravi, da bi bilo za tri bataljone, temuč bode trebalo še in še denarja, ki bode pa ves v tej jami proč vržen. Poslopje se podira že zdaj in tukaj v kolizeji nij mogoče, da bi se naredila normalna kasarna, ampak to bode škandalna kasarna. Brezdno ostane brezdno, če prav notri vržete 160.000 ne le 60.000 gold. Mi od te (narodne) strani moramo zoper tako zapraviljanje denarja glasovati, ker nas niso volili uradniki in penzionisti, ki ne bodo nič plačali, ki so jedenkrat tukaj, jedenkrat tam, ampak mi zastopamo meščane, ki jih bo breme povračevanja denarja najbolj zadelo.

Odbornik dr. Karel Bleiweis: Jaz se spominjam, da so pred nedavnim izšla od ministerstva neka pisana vodila, kako da se morajo kasarne delati: da morajo biti na zdravem zraku, da morajo imeti kanalizacije, dobro vodo blizu, da ne smejo biti poleg bolnic itd. Vseh teh potrebnih pogojev kolizej nema. Zidan je v jami, kjer se vlažnost nikdar odpraviti ne da. Vode nij blizu, in kar je je, ta je slaba in nezdrava. Kanalizacije v tej jami nij nobene mogoče. Zato se pa vselej epidemije najprej v kolizeji pokažejo. Te razmere se ne bodo nič zboljšale, če Withalm na mestne stroške poslopje prezida, ker ostalo bode vendar le zmirom v jami. Tudi je to poslopje zunaj mestnega pomerija, 60.000 gld. bode premalo za prezidanje in prišel bode lastnik k nam kmalu še po 30.000 gld. in še več. Dati jih bomo morali, če ne bomo hoteli še onih izgubiti? Ali pa kaj bomo potlej, če kolizej pogori? Zato jaz predlagam, naj se ne dá denar za to staro podrtijo, temuč, ker kasarno imeti moramo, zidajmo rajši novo. Tako bomo imeli vsaj novo poslopje, od katerega nekaj let davka ne bomo plačevali, katerega ne bode treba precej popravljati, kolizej pa vsako leto. In poleg popraviljanja, koliko nas bode veljala administracija tacega raztrganega poslopja. Naj se vpraša po mestu mej

meščani: nihče, kdor sliši, da hoče mesto kupiti kolizej, ne reče: „to je pametna misel.“ Vsak je proti, naj si bode te ali one stranke.

Nihče izmed nemške večine občinskega zbora ne vstane, da bi pobijal razloge, ki sta jih imenovana dva govornika v imenu narodne stranke navela zoper nakup Kolizeja. Torej referent Supan nekoliko polemizira a ne pobije nobenega argumenta.

Pred glasovanjem vpraša odbornik Jurčič župana, ali tu rabiti § 64 občinskega statuta, po katerem morajo pri glasovanju biti navzočni dve tretjini. Ko o tem govori Supan, Kaltenegger, Horak, izreče župan, da zadostuje večina. (Ko bi se bilo izreklo, da je treba $\frac{2}{3}$ navzočnih, kakor § 64 terja pri vsakej oddaji ali prodaji (veräußerung) obč. premoženja, mogli bi bili narodni odborniki dvorano zapustiti in zbor nesklepčen storiti. Zdaj se je reklo, da to ni „veräußerung“.)

Za predlog dr. Bleiweisa o zidani nove kasarne glasujejo narodni odborniki in odbornik Ziegler, skup 11 glasov proti 14.

O predlogih odsekovih se glasuje na predlog odb. Petričiča po imenih.

Zoper posojilo ali zoper nakup Kolizeja ali z „ne“ so glasovali: dr. Karel Bleiweis, dr. Derč, Goršič, Horak, Jurčič, Peterca, Petričič, Potočnik, Regali, dr. Zarnik. — Odbornik Ziegler ni glasoval.

Za predloge odsekov ali za nakup Kolizeja, t. j. z „da“ so glasovali: Dežman, Dreo, Gariboldi Anton, Gariboldi Franc, dr. Kaltenegger, dr. Keesbacher, Laschan, Lukman, dr. Pfefferer, Pirker, dr. Schaffer, dr. Schrey, dr. Supan, dr. Supantschitsch, Zhuber. — Torej petnajst glasov.

V sejo niso bili prišli: Bürger, Doberlet, Lasnik, Leskovic. Torej iz nemške stranke ravno 4 meščanov k seji ni bilo, in odločili so bolj birokratje. Ko bi bili oni štirje prišli in po svojem prepričanju glasovali z narodnimi, bil bi glasoval tudi g. Ziegler in rezultat bi bil drugi. Ali nemška „parteidisciplin“ sega tudi iz političnih reči ven v gospodarske!

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj od c. kr. državnega pravdnštva **konfisciran** zaradi dolžnega dopisa iz Medvod, ki je pojasnjeval znano afero z „liedertafelji.“

— (Umrl) je tukajšnji kavarnar in posestnik hotela „pri slonu“ g. Anton Gnezda.

— (Vabilo k slovesnemu blagoslovljenju nove zastave narodne čitalnice v Šent-Vidu nad Ljubljano) v nedeljo dne 3. oktobra 1880. Program: 1. Pozdrav došlih gostov. 2. Blagoslov zastave. 3. „Slavnostni govor“, govori veleslavni gospod državni poslanec dr. Josip Vošnjak. 4. Slovesni obhod z zastavami po vasi. Vmes igra ljubljanska mestna godba. 5. Tombola s primernimi dobitki, (se začne ob 6. uri zvečer). 6. „Berite Novice“, veseloigra v 1 dejanji. 7. „Skrivna sôba“, veseloigra v 2 spremenih. Vmes petje slovenskih narodnih pesni v sestavnem in razstavnem soglasji. 8. Prosta zabava. — Začetek ob 3. uri popoldne. K tej slavnosti uljudno vabi odbor.

— (Vabilo k popoldanskemu izletu „Sokola“) v nedeljo dne 3. oktobra v Šent-Vid nad Ljubljano, kjer bode tamošnja narodna čitalnica slovesno blagoslovila svojo novo zastavo. „Sokol“ se zbere ob $\frac{1}{2}$ 2. uri popoldne v tukajšnji čitalnici v polnej dru-

štvenej obleki. Točno ob 2. uri odhod iz Ljubljane z godbo na čelu skozi Šiško, kjer se „Sokolu“ pridruži tamošnja čitalnica. Ob 3. uri sprejem v Šent-Vidu. Program slavnosti je v posebnih vabilih naznanjen. K obilnej udeležbi vabi odbor „Sokola“.

— (Davorinu Jenku,) našemu rojaku ter obče mej slovanskim svetom slavno znanemu glasbeniku na čast priredil je tukajšnje čitalnice pevski zbor „pevsk večer“ minolo soboto v čitalniške restavraciji. Pevci slovenski so priredili ta pevsk večer iz dvojnega razloga: prvič Davorinu Jenku za odhodnico, ker se je v nedeljo vrnil zopet nazaj v Belgrad in drugič v dokaz, koliko da slovenski pevec in slovenska inteligenca ter narod v obče čisla in česti kompoziterja naše narodne budnice „Naprej“, ki je prešla že v last vsemu Slovanstvu. Pevsk večer, da si ne javno naznanjen, je privabil polno dvorano občinstva. V napitnici pevcev Jenku se je obsojal neopisljiv ton nekega lista, ki je, pisatelj o Davorinu, imenoval ga „iz tujega prileteli tiček“. Burni živio in slava-klici so od vseh strani to obzodbodo odobrili. Ves večer so se pele izključno samo Jenkove in Ipavčeve skladbe.

— (Tretja javna dobrodelna tombola) v Ljubljani bode v nedeljo 10. oktobra 1880 točno ob 3. uri popoldne na kongresnem trgu. Čisti dohodek se razdeli na pol na korist I. ljubljanskemu društvu v pomoč bolnikov in na pol na korist prostovoljne ljubljanske požarne straži. Dobitki so naslednji: 1. pet tern po 5 gld. v srebru — 25 gld.; 2. štiri kvaterne po 10 gld. v srebru — 40 gld.; 3. tri kvinterne po 20 gld. v srebru — 60 gld.; 4. I. tombola v zlatu in srebru — 100 gld.; 5. II. tombola v zlatu in srebru — 50 gld.; skupaj v zlatu in srebru 275 gld. Vsi dobitki so v krasnej olepšavi. Tablice se prodajajo v knjigotržnici g. pl. Kleinmayerja in Bambergja (na kongresnem trgu), v prodajalnici papirja g. K. S. Till-a (pod Trančo), v špecarijskih prodajalnicah g. J. Schafferja na Št. Jakobskem trgu in g. J. Rögerja na oglu mosta šentpeterske vojašnice, kakor tudi po vseh loterijskih uradih in trafikah. V nedeljo 10. okt. 1880 se pa dobivajo tablice od 9. ure zjutraj do 3. popoldne tudi pri odru na kongresnem trgu. Tablica velja 20 kr. Točno ob 3. popoldne se tombola začne. V ta namen bode na kongresnem trgu narejen oder, na katerem bode loterijska komisija. Številke, katere bode vlekel ubožni deček, se bodo na odru od komisije natanko kontrolirale, ter potem še po vsakem vzdignjenju na štirih straneh nalašč v to narejenega stolpa pred oči slavnega občinstva razpostavile. Slavno občinstvo se vstopi okolo odra in zgoraj omenjenega stolpa, lahko pa tudi igra pri oknih dotičnih stanovanj. Samo takrat kadar kdo kaj zadene, naj z ruto dá znamenje, da loterijska komisija vzdigovanje števil ustavi, zadeto tablico pregleda in dotičnemu igralcu dobiček oddá. Vsaka vzdignena številka se bode razločno dala na znanje ne samo z odra, ampak tudi po možeh z rudečebelim bandercem, ki bodo stali na oglih dotičnega prostora. Vsak igralec naj se oskrbi s svinčnikom, da na svojej tablici vzdignene številke lahko prečrta. Za vsako vzdigneno številko se bode zatrobilo na rog. Vsaka tablica ima 3 vrste po 5 števil, t. j. 15 števil. Zatorej mora, kdor hoče dobiček vzdigniti, pri terni tri številke v jednej vrsti, pri kvaterni štiri številke v jednej vrsti, pri kvinterni 5 števil v jednej vrsti, a pri tomboli vse 15 številke zadeti. Po oddanem dobitku se tablica dotičnemu

igralcu vzame. Vselej kadar se število vzdigne, nekoliko časa preneha, da se dobiček lahko naznani, pregleda in oddá. Ako bi se primerilo, da bi najedenkrat več igralcev kak dobiček zadelo, vleče vsak posamezno, in tisti, kateri najvišjo številko potegne, ima pravico do zadetega dobitka. Dobitki v srebru so v prodajalnici gosp. K. Karingerja na mestnem trgu na ogled izpostavljeni. Čestito občinstvo se uljudno prosi, da vzdržuje red in mir pri tretjej javnej tomboli. Ako bi bilo vreme neugodno, preloži se tombola na drugo nedeljo ob lepem vremenu in kupljene tablice imajo tudi potem svojo popolno veljavo. Vodstvo I. ljubljanskega društva v pomoč in oskrbljevanje bolnikov in povelništvo prostovoljne ljubljanske požarne straže kot skupni odbor tombole

— (Požigalec.) Pred Celjskimi potniki je stal te dni 60 let stari gostač Jurij Bauman. On je hotel dne 28. junija t. l. zažgati neko poslopje, a so ga ujeli ter mu zločinstvo preprečili. Pri obravnavi je dejal Bauman, da mu je lastnik onega poslopja, Šebéder, sam dejal, naj mu poslopje zažge, kajti imelo je biti prodano ter je Šebéder (ponemčeno Schöwetter!) mislil, da bode potem sam laglje kupil pogorišče. Oba sta bila obsojena vsak na dve leti uječe.

Razne vesti.

* (Brat zaklaj brata.) Na Dunaji sta se ponedeljek zvečer sprla mej soboj brata Karel in Franc Braun, oba delavca pri jednem gospodarji. Mlajši brat Karel dá starejšemu začinico, kar je tega tako razljutilo, da potegne nož in ž njim toliko časa suje mlajšega brata v trebuh, da mu je iz več ran ob jednem jelo drobno ven lezti. Starši brat potem steče ter se prijavi takoj sam sodnji, zmirom žugajoč še svojemu bratu.

* (Obe nogi odtrgal) je vlak v Ljubnem nekemu 5 let staremu dekletcu, ki je prišlo preblizu železniškemu tiru. Železniški čuvaj Hödel je hotel dekle rešiti, a je bil sam hudo ranjen na glavi. Oba so prenesli v bolnico.

* (Lahonska nesramnost) čvrsto raste v Spljetu. V ponedeljek se je ondi sprehajalo več avstrijskih oficirjev, katere sreča neki sodelavec tamošnjega vlaškega časopisa ter jih razžali in pred njimi na tla pljune. Jeden častnik na to vzdigne palico a lahon potegne revolver iz žepa. Izvili so ga mu iz rok in je bil se sabljo ranjen na glavi pri tej priliki.

* (Šest umorov) ima na vesti Ana Nagy, ki je stala soboto v Ogorskej Soboti pred sodiščem. Ona je ostrupila dva moža, in sicer na nalog njiju žen, potem štiri bolnike in jedno sedem let staro dete. Obsojena je v uječo za celo življenje.

* (Ladija potopila se) je minolega tedna na potu od Novega Jorka v Vera-Cruz. Ujel jo je silen vihar ter jo potegnil v globino. Izmed 75 osob na ladiji „Vera-Cruz“ se je rešilo samo 11. Več zavojev je morje vrglo na Floridsko obal.

* (Pravopis) ne dela dosti preglavice samo Nemcem nego tudi Angležem. Šolski veščaki in učeni odbori angleški zahtevajo, da vsi pišejo po jednih ter istih pravilih. V nobenem jeziku pa se izgovarjanje od pisave toliko ne loči, kakor v angleškem ter je nekdo izračunal, da otrok, predno se nauči pravilno ortografično pisati angleščino, potrebuje 2300 ur, za francoski pa samo 1900, za nemški 1300, italijanski 950.

Bogu je dopadlo denes po noči moja

FANI

odpoklicati.

Naznanilo za vse znanee.

(477)

Ermacora.

Dunajska borza 30. septembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	71 gld.	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	72	25	"
Zlata rente . . .	87	75	"
1860 drž. posojilo . . .	130	25	"
Akcije narodne banke . . .	819	—	"
Kreditne akcije . . .	281	25	"
London . . .	118	15	"
Srebro . . .	—	—	"
Napol. . .	9	39	"
C. kr. cekini . . .	5	62	"
Državne marke . . .	58	20	"

Vsem prijateljem, pri katerih se pri odhodu iz Ljutomera nissem mogel osebno posloviti, kličem:

Živeli!

Jakob Hočevar,

(479)

magister farmac.,
potujoč v Velikovec na Koroško.

Naznanilo.

Od cestnega odbora okolice ljubljanske se naznanja, da bo okrajna cesta, ki pelje od Zaloge na Laze zaradi popravka mostu na Ljubljani, ker je bila sedaj voda prevelika, še le od dne **3. do dne 12. oktobra** za vsako vožnjo čez most zaprta.

Andrej Knez,
načelnik.

(475)

Potrjim srcem naznanjamo tužno vest, da se je po sklepu Vsegamogočnega naš iskreno ljubljani in nepozabljeni soprog, oziroma oče in brat, gospod

ANTON GNESDA,
hišni posestnik,

dné 29. septembra ob 7. uri zvečer po dol-
zih in boleznih mukah, previden se sv. za-
kramenti za umirajoče, v 54. letu svoje sta-
rosti preselil na oni boljši svet.

Mrtvo truplo dragega ranjcega se pre-
pelje v petek dné 1. oktobra ob 5. uri po-
poludne iz njegove hiše na dunajski cesti
št. 2 na mirodvor k sv. Kristofu, a ondi po-
loži v rodbinsko rakev.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v
množih cerkvah.

Dragega ranjcega priporočamo pobož-
nemu spominu.

V Ljubljani, dné 29. sept. 1880.

Josipina Gnesda, roj. Prossinag,
soproga.

Makso in Anton,
sinova.

Ivanka, Minka, Hermína,
hčere.

Franco Gnesda,
profesor na c. kr. realni v Trstu,
brat.

Cecilija Merlak, roj. Gnesda,
sestra. (481)

Podp. sani dajo žalostnim srcem na zna-
nje vsem prijateljem in znancem žalovest o
smrti gospé

Fani Ermacora roj. Sakraischeg,

katera je včeraj ob 1/2 12. uri po noči po
daljšem trpljenju, previdena se sv. zakra-
menti za umirajoče, v 40. letu svoje sta-
rosti, mirno v Gospodu zaspala.

Truplo umrle bode soboto 2. oktobra
ob 3. uri popoldne iz hiše v Gradišči št. 10
prenešeno na pokopališče k sv. Kristofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več
cerkvah.

Draga umrla priporoča se v blag spomin
vsem sorodnikom, prijateljem ter znancem.

Ljubljana, dné 30. septembra 1880.

Jožef Ermacora,
soprog.

Andrej Sakraischeg, Karel Ermacora,
oče, sin.

Anton Egger, Johana Heller,
c. kr. dež. izplačevalec, zasobnica,
v Celovci, po polu sestra.
po polu brat. (480)

Vabilo na naročbo.

S današnjim dném se začne naroče-
vanje na zadnje četrtletje. Gg. naročnike pro-
simo, da naročnino o pravem času ponové,
ako hoté list dobivati redno v roke, ker
„Slov. Narod“ sedaj pošiljamo samo onim,
ki naprej plačajo naročnino.

„Slovenski Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja
na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.

Za en mesec 1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na
mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — kr.

Za en mesec 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih
šolah in za dijake velja znižana cena
in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti prejeman „ „ 3 „ — „

Umetne zobe in zobovja

(zobovja z zračnim pritiskom)

priraja po najnovejšem umetnem načinu, ne da bi
odstranjeval zobne korenine, brez vsake bolečine,
votle zobe pa z dobro tvarino trajno plombira. Zobne
operacije brez bolečin izvršuje z omotljenjem z gazom
za smejanje (410—15)

zobni zdravnik A. PAICHEL

poleg Hradekega mostu, I. nadstropje.

Ordinuje od 9.—12. in od 2.—5. ure.

Odpretje obrti.

EMERIH GRULA,

v gledališčnih ulicah št. 5.

priporoča svojo dobro izbrano

zalogo narejene obleke

— katero je sam izdelal — (472—1)

za gospode, dečke in otroke,

po najnovejši modi ter čudovito po ceni.

Cirkus Kremsbser & C.

naznanja uljudno, da bode

prva velika predstava

v soboto 2. oktobra ob 7. uri

v novem dobro prirejenem ameriškem šatoru
na **cesar Josipovem trgu.**

Družba ima izvrstne umetnike in umetnice in
20 plemenitih konj.

Uljudno vabi k predstavi

Kremsbser & C.

(474)

Tuji.

29 septembra:

Pri **Slonu:** Taušer
iz Dunaja — pl. Coitli iz
Gradca. — Schadelok iz
Trsta. — Wohlfart, Weiss
iz Dunaja.

Pri **Mališci:** pl. Jenny
iz Dunaja. — Ernst iz Ko-
čevja. — Winterholer, Lu-
pini, Baich, Mossburger
iz Dunaja.

Pri **avstrijskem ce-
sarji:** Kromber iz Beljaka

Borzno kupovanje in prodajanje

državnih papirov

ter družih naložnih in spekulacijskih vrednostij.

Isidor L. Schornstein

Bankgeschäft

Wien, I., Wipplingerstrasse Nr. 43, II. Stock

(vis-à-vis der Börse).

(443—7)

Na vsa v to stroko spadajoča vprašanja daje se rado in hitro odgovor.

Naznanilo.

Išče se

učenec ali „marker“,

kateri je uže blizu 20 ali več let star, lepega obna-
šanja in v kavarni uže izurjen. Bolj natančne pogoje in
ponudbe naj blagovolé dotični prosilec podpisanemu
poslati, kateri tudi vprašanja v tej zadevi precej od-
govarja.

Jože Serjun,

kavarnar v Idriji.

(467—2)

Naznanilo.

Na deške meščanske šoli v Krškem,
kjer se bode letos otvoril uže 2. razred, začne se
novo šolsko leto dné 16. oktobra. Natančneje se poizve
pri šolskem vodstvu.

Ravnateljstvo 3 razredne meščanske šole
v Krškem, dné 28. septembra 1880.

(473—1)

J. Lapajne.

Št. 5205.

(468—2)

Razpis.

Na c. k. porodniške učilnici v Ljubljani
je izpraznena služba asistenta in ob enem se-
kundarja v porodnišnici s 315 gld. letne remu-
neracije in 42 gld. odškodnine za kurjavo in
svečavo iz c. k. učnega zaklada, poleg tega pa
s prostim stanovanjem in 85 gld. letne remu-
neracije iz porodišnega zaklada.

Prošniki za to službo, katera se oddaja
na dobo dveh let, ter se po dveletnem zado-
volilnem službovanji še dvakrat po 1 leto po-
daljšati utegne, morajo biti samskega stanu,
ter morajo dokazati, da so uže doktorji vsega
zdravništva ali da so saj prvi rigorozum pre-
stali, ali pa da so kirurgi in poročniarji.

Prošnje, katerim so priloženi dotični do-
kumenti in pa dokaz zmožnosti tudi sloven-
skega ali kakega drugega slavjanskega jezika
v govoru in pisavi in z navedenim kakim do-
sedanjim službovanjem naj se pošljejo

do 15. oktobra 1880

vodstvu c. k. porodniške učilnice v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 21. septembra 1880.

Št. 448.

(466—2)

C. S. D.

Učiteljske službe.

U ovom školskom kotaru su izpraznjene sledeće
učiteljske službe:

Učitelja III. verstí na jednorazrednici u Tatreh i
učitelja III. verstí na jednorazrednici u Brezovici sa
slovenskim učnim jezikom.

Sa ovimi službami skopčani su dohodci uteme-
ljeni zemaljskim zakonom za Istru od 3. novembra
1874, br. 30, odnosno od 10. decembra 1878.

Oni, koji žele zadobiti koje gore pomenuto uč-
teljsko mesto, imadu redno dokumentirane molbenice,
ako su jurve u službi, tragom predpostavljene si
oblasti, ako nisu, ravnim putem do 20. oktobra t. l.
na ovo c. kr. kotarsko školsko vjeće odaslati.

C. kr. kotarsko školsko vjeće,

Voloska, dné 24. septembra 1880.

Delavci

za sodarski les, švelarje in les za kurjavo

dobe čez vso zimo dobro plačanega dela v baron
Kleinovih gozdih v Borosjenö poleg Arada na
Ogerskem. (471—1)

Gozdno oskrbníštvo v Borosjenö.